

Rigsdagstidende.

1851. Forhandlingerne paa Folkethinget. № 284.

Anden Session.

76de Møde.

Mandagen den 27de Januar.

(Fortsat.)

Damgaard (fortsat): Det var dernæst Udtrykket „bestemte Troessamfund“ i den første Paragraph af dem, som udgjør det Forslag, der er stillet af mig, mod hvilket den ærede Ordfører vendte sig, fordi der derved skulde være nægtet Staten Ret til at have Tilsyn med saadanne Samfund, og fordi Staten ikke skulde kunne handle med saadanne Samfund, uden at de vare anerkjendte af den. Jeg troer, det maa være klart af det, jeg bemærkede om „bestaaende Troessamfund“, om den Ret, som Troessamfund have til at bestaae, og om den Pligt, som Staten har til at føre Tilsyn med dem, at jeg ikke herved tilligter at opstille nogen som helst Fordring for Dissidenternes Kirkeliv, hvorved der blev lagt Statens Tilsynsret med dem nogen som helst Hindring i veien; thi jeg har ikke talt om sammentrædende Religionsamfund, om saadanne, som vare i Begreb med at ordne sig, om saadanne, der endnu ikke havde udviklet sig, der endnu befandt sig i den chaotiske Tilstand, hvori ethvert opstaaende Religionsamfund altid befinder sig og maa bestinde sig, men jeg har talt om de Troessamfund, som have vundet en Bestaaen i Staten, og jeg troer, at, naar man saaledes fastholder, hvad det efter Grundlovens Udgivelse vil sige at være et bestaaende Troessamfund, saa vil den Indvending, som derfra er hentet, af sig selv falde bort, og man vil saameget mindre af det Udtryk „bestaaende“ kunne søge nogen Indvending, som dette Ord er brugt som et Tillægsord til Ordet Troessamfund; men jeg troer ikke, at et Selskab af en Religions Befjendere kan kalde sig et Troessamfund, før det er sammentraadt og har frem-

lagt en Statut for sin Samfundsorden, thi enhver Samfundsorden maa indeholde en Organisme. Det staaer jo desuden, efter Grundloven, Staten frit for, at stille det Tilsyn, som den vil have med den Organisme, der sammenholder ethvert Troessamfund, saaledes og saa omfattende, som den mener det er nødvendigt. Den ærede Ordfører vendte sig dernæst til de Ulemper, der vilde fremgaae for Staten, dersom et saadant Forslag som det, jeg har stillet, blev til Lov, og som saadanne Ulemper nævnte han først, at Tilsynsningen fævnedes, at Staten saaledes ikke havde nogen Garantie for, at saadanne Egteskaber bleve sluttede med Overholdelse af Statens Lovgivning. Den ærede Ordfører veed dog vel selv, hvormegen Bøgt Staten hidtil har lagt paa Tilsynsningen i Kirken, for at sikke sig sin Lovgivnings Overholdelse ved Egteskabets Stiftelse; slet ikke mere Bøgt har Staten lagt paa Tilsynsningen, end, at før Grundlovens Udgivelse Enhver, der var af Adel eller hørte til de 3 første Classer i Rangen, var aldeles fritagen for Tilsynsningen, og endnu er det jo saa, at Enhver, der betaler 16 Rbd. 5 Mk., kan blive ganske og aldeles fri for Tilsynsningen. Hvad bliver der saa af den Tale om, at jeg skulde have opstillet den Ret for Dissidenterne, at gaae hen paa Bøgsale og der slutte deres Egteskab; det er ikke mig, som fører denne Tale om Egteskab paa Bøgsale ind i Lovforslaget, men det er den ærede Ordfører; men nu kan det efter den bestaaende Lovgivning skee, at man gaaer hen og løser Kongebrev og holder sit Bryllup ganske inden lukkede Døre, og der er ikke Een, som kan vide det. Om Præsten vil vie dem paa en Bøgsal, eller hvor han ellers vil vie dem, derom har Staten aldeles Intet forestrevet, det staaer ham frit for, og vil man saa sige, at Staten dog